

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 50

от редовно заседание, състояло се на 12.12.2017 г.

ПРИСЪСТВАТ: Бетина Жотева, Иво Атанасов, Розита Еленова, София Владимирова – председател.

ОТСЪСТВАТ: Мария Стоянова

Начало на заседанието 11:00 ч., водено от София Владимирова – председател на СЕМ. Съставил протокола – Снежана Милева.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклади на Дирекция «Специализирана администрация – НЛРПР» за:
 - а) осъществен надзор за спазване условията на индивидуални лицензии за доставяне на радиоуслуги № 1-038-01-01, № ЛРР-01-1-069-01, № 1-047-01-01 ЛРР-01-1-071-01, № 1-035-01, № 1-059-01, № 1-052-01, № ЛРР-01-1-080-01 и № 1-048-01-01;
 - б) извършените дейности по проверка на документите, предоставени от предприятията в изпълнение на разпоредбите на чл. 125в, т. 1 и т. 2 на Закона за радиото и телевизията (ЗРТ) за времето 25.02-24.08.2017 г.;
 - в) наблюдение на медийното отразяване на побоя на стадиона в кв. Лаута - гр. Пловдив в програмите «БНТ1», «Нова телевизия», «БТВ», «ВИТ», «България Он Ер» и «Канал 3»;
 - г) по заявления от «Инвестор.БГ» АД и «Агенция Витоша» ЕООД, постъпили в Комисията за регулиране на съобщенията на основание чл. 30, т. 12 на Закона за електронните съобщения и във връзка с чл. 32, ал. 1, т. 18 на ЗРТ.
Вносител: Емилия Станева.
Докладва: Райна Радоева, Св. Георгиев, Зл. Параскова.
2. Доклад на Дирекция «Специализирана администрация – НЛРПР» за работата на Експертната комисия, назначена със заповед № РД-13-59/22.07.2016 г.
Вносител: Емилия Станева.
Докладва: Председателят на комисията.
3. Доклад на Дирекция «Специализирана администрация – НЛРПР» по писмо от генералния директор на Българската национална телевизия за изпълнение на задължения, предвидени в Договорите за възлагане на управление на БНТ.
Вносител: Емилия Станева.
Докладва: Доротея Петрова.
4. Доклади на Дирекция «Специализирана администрация – НЛРПР» по административно-наказателни производства АУАН № НД-01-35, АУАН № НД-01-75 и АУАН № НД-01-74/2017
Вносител: Емилия Станева.
Докладва: Доротея Петрова.

5. Доклади на дирекция «Обща администрация» за:

- а) предложение за услуга, необходима за дейността на СЕМ;
- б) проведени конкурсни процедури за длъжностите «старши инспектор», «старши юрисконсулт» в дирекция «Специализирана администрация – НЛРПР» и «директор» в дирекция «Обща администрация».

Вносител: Борислав Шабански.

Докладва: Спаска Янева.

6. Среща с представители на Бюрото за демократични институции и права на човека към Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (БДИПЧ/ОССЕ).

Разни.

Информации:

- Протокол от 8-та пленарна среща на ЕРГА - Брюксел, 9 ноември 2017 г.;
- Писмо от КРС с предложения за изменения на ЗРТ;
- Заявление от БНР за разпространение на програма чрез наземно цифрово радиоразпръскване - DAB+ излъчване;
- Доклад от генералния директор на БНР за извършена работа по време на командировка София-Виена-София.

София Владимирова откри заседанието.

Нямаше предложения по проекта за дневен ред.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за”: приема дневния ред.

ПО ТОЧКА ПЪРВА: Доклади на Дирекция «Специализирана администрация – НЛРПР» за:

- а) осъществен надзор за спазване условията на индивидуални лицензии за доставяне на радиоуслуги № 1-038-01-01, № ЛРР-01-1-069-01, № 1-047-01-01 ЛРР-01-1-071-01, № 1-035-01, № 1-059-01, № 1-052-01, № ЛРР-01-1-080-01 и № 1-048-01-01;

Старши инспектор Райна Радоева представи доклада (Приложение т. 2).

Нямаше коментари по доклада.

Решение

СЕМ прие изводите, направени в доклада.

- б) извършените дейности по проверка на документите, предоставени от предприятията в изпълнение на разпоредбите на чл. 125в, т. 1 и т. 2 на Закона за радиото и телевизията (ЗРТ) за времето 25.02-24.08.2017 г.;

Старши инспектор Светослав Георгиев представи доклада (Приложение т. 3)

Нямаше коментари по доклада.

Решение

СЕМ с 4 (четири) гласа “за” прие доклада **и реши** резюме от него да бъде качено на сайта.

- в) наблюдение на медийното отразяване на побоя на стадиона в кв. Лаута - гр. Пловдив в програмите «БНТ1», «Нова телевизия», «БТВ», «ВІТ», «България Он Ер» и «Канал 3»;

Старши инспектор Златка Параскова представи доклада (Приложение т. 4)

Розита Еленова: Благодаря за доклада. Той е много подробен. Какво друго мога да кажа. Интересно е това, което сте описали, тъй като аз не можах да проследя всички репортажи, освен живото, което гледах и сутрешните блокове. Разбирам и извода, че няма нарушение на разпоредбите на Закона за радиото и телевизията, но не мога да остана безучастна към изводи като: “без да се показват всички брутални сцени” или “няма достатъчно близки кадри”. Случката сама по себе си е брутална и не знам какво можем да очакваме като близки кадри. В смисъл близки кадри да се набие на варио ли или как? Не се отчита колко поредни пъти е показан този кадър, в нито една от медиите. Това не Ви е направило впечатление, което мен ме учудва, защото когато един кадър има своята повтаряемост, има друга сила на въздействие. Намирате за нормално в едно спортно предаване да се излъчват хора с разбити лица, кръв. Намирате за нормално един кадър с разбиване на врати, да се излъчва по няколко пъти. Оня ден имаше някакъв пак спортен скандал с Манчестър Юнайтед, проследете по какъв начин бе отразено в медиите. Това е добър доклад, може да се преподава във Факултета по журналистика, има плурализъм в отразяването, има коментари на Цветан Цветанов, директор на СД в МВР – Пловдив, министър Кралев. А и те се изказват точно в посоката, че това е безпрецедентен случай на вандалщина - мнение на изявени политици, министъра на спорта, и въпреки това смятаме, че това е нормално. Дори когато има нещо толкова антидемократично като поведение, може и една спортна телевизия да си позволява да го предава. Аз мисля, че има и друга законова база, на която би могъл мониторингът в своите изследвания да се опре. Ние работим с европейски директиви, препоръки, резолюции, декларации, конвенции, които ние всички бихме могли да ползваме и на тази база да се правят изводи относно медийната среда. Тези доклади не са с цел да се прави акт. Тези доклади са с цел да бъде повишено качеството на медийната среда. Нямам какво да кажа повече, г-жо Владимирова, благодаря.

Иво Атанасов: Няколко кратки изречения като човек и като член на регулатора от няколко години. Винаги съм против това детайлно показване на подобни сцени на насилие. Такова становище изразих и на предишното заседание, когато разгледахме съдържание, доставяно от телевизията на МТел. Защо? Защото, от една страна, част от публиката, може би по-голямата, се отвращава от подобни сцени и се опитва да откаже своите деца и близки да ходят по мачове. От друга страна пък, това се възприема като модел на поведение, особено от подрастващите, което е притеснително. Ето защо е по-добре да се показват по-обрано тези сцени. В случая обаче има нещо интересно във връзка с това, че една от задачите на медиите е да информира зрителя или слушателя, така че той да може да си състави мнение. Важно беше това информиране, защото се оказва, че повод за това насилие беше провокация от страна на двама граждани, при това те не бяха привърженици на нито един от двата отбора. Те бяха чуждестранни граждани, които са се добрили до пистата, показвайки журналистически карти, а след това започнаха да правят провокативни жестове, които разгневиха публиката на един от отборите. Всички сме били на стадиони и знаем колко бързо може да пламне искра и да стане всичко това, което се случи. Така че това беше важно да се покаже, за да може спортната общественост да си състави правилно мнение за причината за тези грозни събития, които се разиграха. От тази гледна точка приемам доклада, който ни е представен, като в същото време смятам, че понякога, когато имаме възможност да

говорим на медиите, не пряко разбира се, а чрез някое наше становище, което обикновено качваме на сайта си, е добре да напомняме, че трябва по-сдържано да се показват тези сцени, тъкмо поради това тяхно двойно влияние, както положително, така и негативно. Приемам доклада.

Розита Еленова: Господин Атанасов, мога ли да Ви попитам?

Иво Атанасов: Да?

Розита Еленова: С цялото ми уважение към Вашия опит - какво е значението, че са били чужди граждани? По какъв начин показването, нееднократно на тази сцена, ни помага да разберем каква е националността на хората, които са участвали? Достатъчно е да бъде съобщено. Каква е връзката с насилието, защото аз така Ви разбрах. Ние говорим за окото на камерата, ние говорим за посланието, което стига чрез картина до съзнанието на зрителя. Второто - как бихме могли да дисциплинираме средата и да извършим своята мисия при условие, че нашите доклади са в този вид - изказа се този, изказа се онзи. Изречението: "Кадрите са предоставени от Диема спорт" - около шест – седем пъти го има, добре, това ние го разбрахме. Можеше да се съобщи, в резюмето, няма нужда от този пълнеж.

Иво Атанасов: Не виждам особено противоречие в това, което и двамата твърдим.

Розита Еленова: Благодаря Ви.

Иво Атанасов: Аз смятам, че трябва обществото да се информира за грозните явления, но, да, смятам, че това трябва да става по-въздържано. Не в тези детайли, в които ние видяхме да се случва това събитие. Така че е въпрос на доза. Според мен прекалено подробно бяха показани тези сцени. Друг е въпросът дали можем да намерим аргумент за съставяне на акт за административно нарушение. По доклада виждаме, че не може да намерим такъв аргумент.

Розита Еленова: Аз мисля, че са различни темите. Ние не правим доклад, за да правим акт. Ние правим доклад, за да анализираме как се развива средата. Как бихме могли да комуникираме с доставчиците, след като ние дори в доклада не отчитаме проблем? Много пъти съм казвала, че ние не търсим актове, ние не сме репресивен апарат, а сме с мисията да подобряваме средата. След всички европейски декларации, резолюции, документи, които непрекъснато пристигат и командировки в чужбина и ние да стоим на едно и също ниво, не го намирам за нормално. Намирам наличие на тежка резистентност към този тип процеси, към езика на омразата, към агресия, към накарняване на лично достойнство. Обяснявахме се тука дали има проблем, когато на човек с белезници му се взима интервю и сега се обясняваме, след като една спортна телевизия показва вандалски кадри без никакво участие на спорт в тях. Дали поне не би могло да бъде споменато, поне да бъде отбелязано някак си?

София Владимирова поясни, че експертът дава фактологията на случилото се. Той не може да сложи вътре оценки, защото те в голяма степен биха били субективни. Затова тези доклади се придържат максимално до фактите и до закона. Затова те ги коментират по време на заседания, за да могат членовете на Съвета да изразят своята позиция и тя ще е позиция на членовете на Съвета. Тук са гледани доклади, в които експертът е изразил личното си мнение или оценка и това не е посрещано добре. Ако правилно е разбрала какво им липсва в доклада.

Розита Еленова: На мен ми липсва колко пъти подред се излъчва кадър с насилие например? Тогава ще си съставим някакво мнение!

София Владимирова каза, че според нея, границата между правото на информация и неколкотократно повторение на кадри е много тънка. Според нея докладът е изготвен въз основа на фактите, може би липсва повтаряемост, която е редно да присъства, защото доста често търсенето на сензационен ефект се постига именно чрез

повтарянето на едни и същи кадри. Това са го коментирали при други случаи. Попита правилно ли е разбрала, че те имат нужда от оценка вътре в доклада.

Иво Атанасов: Ако постъпи акт за някоя от тези телевизии, аз бих гласувал със “за”.

Бетина Жотева се съгласи, че не бива да се показват непрекъснато само негативни кадри. Могат да получат представа какво се е случило и без тези крайности. Те губят информационния си смисъл, когато се повтарят непрекъснато. Това е перпетум мобиле на спора със собствениците на медии, които твърдят, че хората искат да гледат това, хората искат да четат това. А според нея е точно обратното и те всъщност имат уникалната възможност да информират хората, да определят критериите, от тях зависи да определят нивото на образование и култура на обществото.

Иво Атанасов: Това важи не само за спорта. Това негативно взаимно влияние между медии и публика го наблюдаваме вече много години и вместо медиите да дърпат публиката напред и нагоре, се получава обратното. Стига се до това положение, защото медиите не само в спорта, но и по отношение на музика, и по отношение на лайфстайл, на кино, на какво ли не са налагали този вкус.

Решение

СЕМ прие доклада.

г) по заявления от «Инвестор.БГ» АД и «Агенция Витоша» ЕООД, постъпили в Комисията за регулиране на съобщенията на основание чл. 30, т. 12 на Закона за електронните съобщения и във връзка с чл. 32, ал. 1, т. 18 на ЗРТ.

Старши инспектор Райна Радоева представи доклада (Приложение т. 2).

Нямаше коментар по доклада.

Решение

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за” на основание чл. 32, ал. 1, т. 18 от Закона за радиото и телевизията, във връзка с чл. 30, т. 12 от Закона за електронните съобщения **не възразява** Комисията за регулиране на съобщенията, при спазване разпоредбите на Закона за електронните съобщения, да измени Разрешение № 02212/25.05.2017 г. за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа за наземно аналогово радиоразпръскване на територията на гр. Златоград, издадено на “Инвестор.БГ” АД, а именно:

1. Изменя букви „е“ и „ж“ от Приложение 1 „Технически параметри на електронната съобщителна мрежа”, съгласно приложението неразделна част от настоящото решение.
2. Изменя Приложение 2 „Размер, срокове и начини на заплащане на таксите“.

За решението да бъде уведомена Комисията за регулиране на съобщенията.

Решение

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за” на основание чл. 32, ал. 1, т. 18 от Закона за радиото и телевизията, във връзка с чл. 30, т. 12 от Закона за електронните съобщения **не възразява** Комисията за регулиране на съобщенията, при спазване разпоредбите на Закона за електронните съобщения, да измени Разрешение № 01817-004/10.08.2017 г. за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа за наземно аналогово радиоразпръскване на територията на гр. Петрич, издадено на Агенция Витоша ЕООД, а именно:

1. Изменя букви „а“, „б“, „в“, „е“, „ж“, „з“, „и“ и „к“ от Приложение 1 „Технически параметри на електронната съобщителна мрежа“, съгласно приложението неразделна част от настоящото решение.
2. Изменя Приложение 2 „Размер, срокове и начини на заплащане на таксите“.

За решението да бъде уведомена Комисията за регулиране на съобщенията.

ПО ТОЧКА ВТОРА: Доклад на Дирекция «Специализирана администрация – НЛРПР» за работата на Експертната комисия, назначена със заповед № РД-13-59/22.07.2016 г.

Бетина Жотева, председател на Експертната комисия запозна Съвета с доклада (Приложение т. 5).

Решение

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за” приема доклада на Експертната комисия.

СЕМ като взе предвид, че Експертната комисия се е съобразила с указанията на Върховен административен съд, 5-чл. състав, реши да приеме предложението ѝ и да класира на първо място „РТЕ НЕТ“ ООД в конкурса за осъществяване на радиодейност на територията на град Дупница, честота 105.8 MHz.

Решението на Съвета се основава на конкурсните документи, представени от кандидатите, тяхното съдържание и съответствието им с нормите на ЗРТ и изискванията, посочени в конкурсните книжа, на критериите по чл. 116а, ал. 3, т. 6 от същия закон, на приетия доклад на Експертната комисия, както и на комплексната оценка за най-пълно удовлетворяване на конкурсните изисквания, формирана от: аргументираното представяне на заявения профил и степента на защита на заявените цел, предназначение и очаквани резултати от реализацията на проекта в региона на гр. Дупница; съобразяването на избрания профил със структурата и състава на регионалната аудитория в зоната на обслужване, с цел обхващането на преобладаваща част от нея; степента на насоченост на медийната комуникация като структура и съдържание на радиопрограмата; заявените перспективни възможности за задоволяване на очакванията и потребностите на слушателите от гр. Дупница, като ползватели на услугата, и поетите от кандидата програмни ангажименти за развитието на радиопрограмата; ефективността на представената организационно- творческа структура и плана за програмното осигуряване и реализацията на програмата, съобразно спецификата на избрания профил; степента на професионалната аргументация, защитата и представянето на програмния проект, концепция, профил и схема на програмата; финансовата стабилност на кандидата; представения финансов план за развитие на радиопрограмата; представения бизнес план за осъществяване на дейността, поетите ангажименти за финансови инвестиции за стартирането на радиопрограмата, финансовото осигуряване на развитието на услугата в близкосрочна и средносрочна перспектива; заявените намерения за усвояване на пазарни дялове от реклама в регионалния пазар; качеството и професионалните стандарти за производството и осигуряването на радиопрограмата, представени в технологичния проект; качеството и професионалните стандарти, представени в предварителния технически проект за използване на налични и/или нови електронни съобщителни мрежи за наземно радиоразпръскване; опита в осъществяването на дейност по смисъла на ЗРТ.

При класирането на кандидатите, СЕМ отчете и мотивите на свое Решение № РД-05-65/2016 г., конкретно: да бъде използван ефективно радиочестотният спектър в зоната на обслужване, да се създадат възможности за конкурентна медийна среда и условия за

нейното развитие на регионално ниво, слушателската аудитория в региона да получи достъп до нова българска радиoproграма и потребителите да имат алтернативен избор, което е предпоставка за високо качество на предлаганата услуга, се ръководи от интересите на обществото и защитата на интересите на слушателите, така, че да бъде осигурена възможност за ползвателите на радиослужби на територията на град Дупница да получат достъп до разнообразни радиoproграми.

Решение

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за”, на основание чл. 116в, ал. 2 във връзка с чл. 32, ал. 1, т. 9, т. 14 и т. 15 от ЗРТ

I. Класира кандидатите за лицензия, участвали в конкурса за осъществяване на радиодейност - създаване на програма с общ (политематичен) профил, чрез използване на налични и/или нови електронни съобщителни мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване за град Дупница, честота 105.8 MHz, както следва:

Първо място: „РТЕ НЕТ“ ООД

Второ място: „Радио Веселина“ ЕАД

За класирането на „РТЕ НЕТ“ ООД СЕМ взе предвид, че: представеният програмен проект – цел, предназначение, очаквани резултати и програмни намерения, е съобразен със специализацията на програмния профил, за който е обявен конкурса. Програма “Nova News” е насочена към широка аудитория, основно градско население и в нея присъстват предавания с културна, публицистична, образователна и развлекателна насоченост. Музикалната селекция включва най-добрите и любими поп и рок хитове. За постигане на по-високо качество, кандидатът залага на програмното решение за интегрирани действия с Нова телевизия. Програма “Nova News” включва специално подбрани новини и предавания от Нова телевизия, които подчертано са с аудио наситеност и са подходящи за слушане. Организационно-творческият, финансовият и технологичният план покриват изискванията, посочени в конкурсните книжа, съдържат позициите, необходими за радиопроизводство и разпространение на програмата. Кандидатът има доказан опит в създаването и разпространението на радиoproграми.

За класирането на „Радио Веселина“ ЕАД на второ място, СЕМ взе предвид, че: кандидатът представя добре разработени програмни документи. В програма “Радио Веселина” присъстват предавания с информационна, образователна, културна и развлекателна насоченост, предназначени за преобладаваща част от населението. Подборът на музиката, включванията на водещите, емисиите новини, рекламните блокове и кампаниите в и извън студиото са програмирани внимателно и съобразно изискванията на аудиторията. „Радио Веселина“ предлага разнообразна популярна музикална продукция: поп-фолк, балканска музика, поп-хитове, естрадна, етно музика. Проектът е осигурен финансово и технологично. Кандидатът има доказан опит в създаването и разпространението на радиoproграми.

II. Да издаде лицензия за осъществяване на радиодейност - създаване на програма с общ (политематичен) профил, чрез използване на налични и/или нови електронни съобщителни мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване за град Дупница, честота 105.8 MHz на „РТЕ НЕТ“ ООД. Лицензията е за програма с наименование „Nova News“ и срок 15 години.

III. Комисията за регулиране на съобщенията да издаде разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс за осъществяване на електронни съобщения чрез налични и/или нови електронни съобщителни мрежи за наземно аналогово

радиоразпръскване на територията на град Дупница, честота 105.8 MHz на „РТЕ НЕТ“ ООД.

Решението да бъде връчено на кандидатите, подали документи за участие в конкурса. В 3-дневен срок от влизане в сила на решението, същото да се изпрати на Комисията за регулиране на съобщенията.

ПО ТОЧКА ТРЕТА: Доклад на Дирекция «Специализирана администрация – НЛРПР» по писмо от генералния директор на Българската национална телевизия за изпълнение на задължения, предвидени в Договорите за възлагане на управление на БНТ.

Главен юрисконсулт Доротея Петрова представи доклада (Приложение т. 6)

Решение

СЕМ реши във връзка със заложените срокове, изтичащи в края на т.г. и началото на следващата, да разгледа отново през м. януари изпълнението на задълженията, предвидени в Договорите за възлагане на управлението на БНТ.

ПО ТОЧКА ЧЕТВЪРТА: Доклади на Дирекция «Специализирана администрация – НЛРПР» по административно-наказателни производства АУАН № НД-01-35, АУАН № НД-01-74 и АУАН № НД-01-75/2017

Главен юрисконсулт Доротея Петрова представи доклада по АУАН № НД-01-35 (Приложение т. 7)

Решение

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за” на основание чл. 34, ал. 3 от ЗАНН образуваното производство да бъде прекратено.

Главен юрисконсулт Доротея Петрова представи доклада по АУАН № НД-01-74 (Приложение т. 8)

Решение

СЕМ реши с 3 (три) гласа “за” (Бетина Жотева, Иво Атанасов и Розита Еленова) и 1 (един) глас “въздържал се” (София Владимирова) възлага на председателя да издаде наказателно постановление.

Главен юрисконсулт Доротея Петрова представи доклада по АУАН № НД-01-75 (Приложение т. 9)

Решение

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за” възлага на председателя да издаде наказателно постановление.

ПО ТОЧКА ПЕТА: Доклади на дирекция «Обща администрация» за:

а) предложение за услуга, необходима за дейността на СЕМ;

Борислав Шабански представи доклада (Приложение т. 10).

Решение

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за” да бъде сключена застрахователна полица “Гражданска отговорност” за 8 (осем) броя коли със ЗАД “БУЛСТРАД ВИГ” и застраховка “Автокаска” за автомобил “Пежо 607” СА 4477 КТ със ЗАД “АРМЕЕЦ”.

б) проведени конкурсни процедури за длъжностите «старши инспектор», «старши юрисконсулт» в дирекция «Специализирана администрация – НЛРПР» и «директор» в дирекция «Обща администрация».

Борислав Шабански представи доклада (Приложение т. 11).

СЕМ прие за информация.

ПО ТОЧКА ШЕСТА: Среща с представители на Бюрото за демократични институции и права на човека към Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (БДИПЧ/ОССЕ).

На срещата присъстваха Иво Атанасов и Розита Еленова от страна на СЕМ и Стивън Мартин и Олексий Личковах от страна на БДИПЧ/ОССЕ.

Розита Еленова: Добре дошли. Аз се казвам Розита Еленова и съм член на СЕМ. Представям Ви г-н Иво Атанасов, също член на СЕМ, г-жа Емилия Станева, главен юрисконсулт на Съвета и Мария Белчева, която е експерт международна дейност.

Моля да извините председателя г-жа Владимирова, оторизирана съм аз да водя срещата. За нас процесите около изборите са изключително важни, така че най-отговорно ще чуем всичко, което искате да споделите с нас.

Стивън Мартин: Много благодаря, затова че отделяте време, за да се срещнете с нас. Ние наистина го оценяваме. Казвам се Стивън Мартин и съм старши съветник по новите технологии на изборите, с мен е и Олексий Личковах, който е също така отговорен за България и съветник по наблюдението на изборите. За нас е удоволствие да сме тук днес, защото знаем колко тежко и напрегнато е за Вас по време на изборите. За нас е удоволствие да дойдем сега, защото това е една последваща визита след изборите, с която ние искаме да дискутираме как са преминали те. За нас това е една възможност да се върнем, да представим нашия доклад, да обсъдим нашите препоръки, както и нашите заключения след изборите през март месец т.г. За нас е важно не само тук да наблюдаваме изборите и да направим изводите, но и да обсъдим нашите заключения с всички институции, които са участвали в тях. Не знам дали Съветът за електронни медии е имал възможност да получи нашия доклад, да го разгледа и да види какви са нашите препоръки.

Розита Еленова: Да, запознахме се с доклада.

Стивън Мартин: Ако мога само да подчертая няколко теми и след това ще Ви помоля за Вашите коментари, за това което казвам. Нашият доклад направи 40 препоръки, които считаме, че могат да подобрят изборния процес в България. Шест от тези препоръки са специфично насочени към медиите. По-специално искахме да обсъдим с Вас една препоръка, която е насочена към Вас, към СЕМ. Знаем, че СЕМ има задължение да наблюдава медиите и да подава сигнал към ЦИК, ако има някакво нарушение на изборния процес. Това, което ние искахме да кажем е, че може би е много добра идея, както гражданското общество така и медиите, да бъдат овластени да могат да Ви предават сигнали, ако има някакви нарушения по време на изборния процес. Искахме да чуем Вашите коментари по тази препоръка и да чуем Вашите коментари общо, по какъв начин може да бъде подобрена правната рамка на изборния процес. Така, тъй като вече сме извън изборния процес, можем да се върнем назад и да преценим дали тази правна рамка е достатъчно адекватна, за да изпълнявате Вашите задължения и също така дали Вие сте подкрепени с нужните ресурси относно изпълняването на задълженията Ви по закона. Исках също да Ви попитам дали имате в плановете си изменения, които са подготвени, които биха Ви помогнали да работите

по-добре, да изпълнявате задълженията, дейностите си по-добре. Това са трите аспекта, които искахме да дискутираме с Вас и да чуем Вашето мнение по тях.

Розита Еленова: СЕМ винаги е извършвал своята дейност абсолютно в рамките на закона, стриктно, точно и коректно. Не е имало оплаквания към дейността на СЕМ и това е може би моментът да отдам нужното уважение към колегите от мониторинга, които извършват наблюдението. Относно ресурсите, ако започнем отзад напред - финансовият ресурс е нещо, от което човек във всяка своя дейност има нужда от повече и от още повече. Но СЕМ се е справял и според докладите на Централната изборителна комисия е перфектен партньор. Относно възможността всеки един гражданин да подава сигнали: такава съществува. СЕМ има легален мейл office@sem.bg, на който се получават сигнали и всеки един се разглежда. Включително и когато не е от компетенцията ни, задължително се отговаря на този гражданин и се припомня какви са параметрите, в които СЕМ може да извършва действия. Така че тази комуникация се практикува и трябва да Ви уверя, че е в сто процента. Извинете ме, аз чух три казуса, третият беше? Да, промени в закона. Не бих искала да го коментираме. СЕМ няма законова инициатива. Ако г-жа Станева, като юрист иска после да прибави нещо. Благодаря.

Стивън Мартин: Разбира се.

Иво Атанасов: Ние работим много добре с Централната изборителна комисия, поне с този неин състав в последните години. Преди всяка предизборна кампания подписваме споразумение между СЕМ и ЦИК и го изпълняваме. Гражданите могат да изпращат сигнали до нас, те изпращат, както каза г-жа Еленова, ние ги проверяваме и ги предоставяме на Централната изборителна комисия. Така действваме в рамките на кампаниите. Добро впечатление ми направи, че Централната изборителна комисия по всеки наш сигнал се произнася в течение на 24 часа. Събират се, заседават и решават дали да наложат санкция по сигнала ни, или не. Така че взаимодействието ни е добро. Що се отнася до това, дали нещо трябва да се промени в нормативната база, аз ще изразя едно мнение и въз основа на миналия си дългогодишен опит като политик. След последната кампания си позволих да кажа, че забраната да се оповестяват данни от социологическите агенции в изборния ден се заобикаля много лесно, като примерно превесът на гласовете в полза на една или друга партия се представя като класация на песни, като менюта в ресторанти и т.н. Което преодолява забраната, но в същото време, когато такава информация се поднася от някой сайт, тя не може да бъде така достоверна, както ако се поднесе от БНТ, от някоя от големите телевизии, от националното радио. И в стремежа да не се влияе върху хода на изборния процес, всъщност се стига до там, някакви не особено авторитетни издания да успяват да повлияват върху изборния процес. Още един въпрос, по който си струва да се мисли за промяна в закона. Поставял съм го в лично качество, без да ангажирам колегите и СЕМ. Сигурно и на Вас Ви е направило впечатление, че кампаниите преминават доста спокойно. Едно от обясненията за това е, че всъщност истинската кампания се развива преди тези 30 дни, в които е официалната кампания. Много от медиите си канят някои политици, за които се правят положителни репортажи, ходи се по градове, по общини и т.н., а пък други се представят негативно, правят се журналистически разследвания срещу тях, подлага се на критичен анализ работата им. Това всичко свършва до началото на изборната кампания. Това ние като регулатор няма как да го следим, защото нямаме такива правомощия. Доста години се говори дали трябва да се формулира в закона политическото търговско слово и тогава някак си тези взаимоотношения между медиите и политическите субекти да се поставят в някаква правна рамка. Сега такава извън кампанията няма. Това е въпрос на законодателя. Членовете на СЕМ могат да кажат, че кампаниите наистина протичат спокойно през

последните години при добро наше взаимодействие с ЦИК и с постигането на добри стандарти при отразяването на предизборните усилия на различните партии.

Розита Еленова: Госпожо Станева, нещо да добавите?

Емилия Станева: Може би да потвърдя, че дейността на Съвета за електронни медии е изцяло публична. Конкретно - за предизборната кампания, обществеността е наясно, че СЕМ наблюдава програмите на радио- и телевизионните оператори. Споразумението, което традиционно се сключва с ЦИК се публикува на сайта ни. Освен официалния имейл, за който г-жа Еленова спомена, има и специална контактна форма, където граждани и организации могат да подават своите сигнали. Както подчертаха и членовете на Съвета, абсолютно всеки един сигнал, който постъпва, независимо по какъв начин, дали по електронен път или в деловодството на хартия или по факс, бива разглеждан и препращан по компетентност на съответните институции, ако не е в рамките на правомощията на Съвета. Категорично мога да подчертая, че няма никакви ограничения и пречки към представителите на гражданското общество да сезират Съвета в случай, че са преценили, че има някакви нередности. По отношение на финансирането, г-жа Еленова сподели, че то не е достатъчно, особено на фона на останалите регулатори. Не можем да се похвалим с голям бюджет, но за наблюдението по отразяването на последната предизборна кампания, Министерство на финансите отпусна допълнително средства, за да обезпечи дейността по мониторинга. Няма да коментирам дали са били достатъчни или не. Може би е хубаво да се отбележи, че Съветът, за да са максимално ясни правилата, по които ще осъществява мониторинг, проведе и срещи с доставчиците на медийни услуги, БНР, БНТ и търговските медии, като представи начина, по който ще реализира наблюдението.

Розита Еленова: Както и след изборите, отново правим среща с доставчиците, и обществените и търговските и представяме работата, която сме извършили.

Емилия Станева: Що се отнася, дали конкретни правила или планове е обсъждал Съветът за промяна на законодателството, няма такива на този етап. Изборният кодекс не е толкова отдавна приет, така че в момента Съветът осъществява дейност на основание на действащите норми в рамките на предвидената му компетентност.

Стивън Мартин: Благодаря. Може би само един малък коментар от наша страна. Вие казахте, че Изборният кодекс е приет преди няколко години. Има, разбира се, няколко изисквания, ангажименти, задължения, които СЕМ трябва да следва по закон. Ние сме наясно, че Вие нямате законодателна инициатива. Ние също така знаем, че правната рамка може да бъде променена. Затова, ако Вие сте попитани да предложите някакво подобряване или промяна на законовата рамка от Вашата компетентност, бихте ли предложили нещо конкретно?

Емилия Станева: Ние вече отговорихме, че конкретна позиция и решение за законодателни промени и препоръки от страна на Съвета като колективен орган към момента не са обсъждани, така че на този етап не можем да Ви отговорим с конкретни текстове или предложения. Господин Атанасов спомена два момента, които са коментирани, но така или иначе не са позиция на Съвета.

Розита Еленова: Аз ще си позволя да продължа, използвайки думите на г-н Атанасов. Важен е самият факт, че ние коментираме един от неуспелите да бъдат регулирани за момента казуси, както и споменаването на екзитполовете под разнообразни форми. Аз в личен план мога да споделя, че изпитвам раздражение от тази ситуация. Намирам я за недемократична, некоректна. Тя във всички случаи влияе на съзнанието на избирателя. Да не пропусна да спомена, макар вие да го знаете, че СЕМ не е този, който има последната дума при конкретизиране на някакво нарушение. Знаете, че ние само регистрираме, Централната избирателна комисия е тази, която взима решение. Имали

сме случаи, когато СЕМ регистрира, а ЦИК санкционира. Така че не мога да преценя дали този утежняващ процес е в полза на избирателя.

Олексий Личков: Може би само, ако може да коментирам това, което казахте Вие, г-н Атанасов. Наистина е много трудно да се управлява такъв процес, когато се съобщават резултати като се използват различни други, заобикалящи начини, като цена на плодове или менюта и т.н. Но ние направихме една препоръка, която препоръчва да се подобри качеството на социологическите проучвания, които се представят от медиите. Като ние предлагаме да има законово изискване медиите да представят цялата необходима информация за едно социологическо проучване. Като например: време на провеждането, методология, представителна извадка.

Иво Атанасов: Преди изборния ден това е така. Тук говорим за самия изборен ден.

Олексий Личков: Доколкото ние разбираме и знаем, медиите само представят проучването, кой го е извършил, кой го е финансирал, но не представят тези детайли, които ние считаме, че са важни, като представителна извадка, време на провеждане, методологии и т.н.

Иво Атанасов: Те не са и задължени, иначе тези данни, които трябва да представят, те ги представят.

Олексий Личков: Може би отново, ако може да коментирам препоръката, която Стивън спомена. Ние също така считаме, че е много важно да бъдат публикувани договорите между медиите, а също така и изборните участници, не само с цената на договора, а също така и с конкретните ангажименти, които има в този договор. Като например: кога трябва да бъде излъчено дадено съдържание. За нас това е много важно, защото ние считаме, че това наистина ще подобри прозрачността по време на кампаниите. Като например: дали цената на договора отговаря на съдържанието на договора. Това ще допринесе много повече за тази яснота, какви са били ангажиментите на всеки един от участниците.

Розита Еленова: Мониторингът на СЕМ съблюдава много стриктно качването на договорите на сайта на медията, но струва ми се ние нямаме лост на влияние, ако той се забави.

Олексий Личков: Това често ли се случва, те да закъсняват с качването?

Розита Еленова: Малък процент, не е тенденция, но понякога ни изправят на нокти.

Олексий Личков: Считате ли, че ако тези договори бъдат по-конкретни, с точни и ясни ангажименти кога, какво, по какъв начин да се случи дадена съобщение, мислите ли, че това ще Ви подпомогне във Вашата работа, като хора, които наблюдават изборите и контролирате?

Розита Еленова: Аз съм убедена.

Емилия Станева: Има го и момента дали това е практически възможно. Договарянето обичайно е рамково, предвид задължението на доставчиците да качат на интернет страниците си договорите преди изборната кампания. Самите политически играчи преценяват резултатите от тяхната кампания в хода на самата кампания и затова медиаплановите са динамични. Бюджетът е определен като рамка, но конкретните дни и часове на излъчване на агитационните форми подлежат на допълнително уточняване, на промени. Към датата на сключване на контракта самите страни не могат да фиксират категорично излъчванията. В крайна сметка Сметната палата е този орган, който преценява как са разходвани средствата в медиите следствие на предизборната кампания. За нас като регулатор е важно да можем да разграничим платеното от неплатеното съдържание. Да, би било по-лесно за нас, ако знаем още в началото на кампанията къде да следим.

Олексий Личков: Ние сме направили една препоръка точно в този аспект, препоръка № 28, че ние считаме, че трябва да бъдат въведени механизми, които

задължават навременното публикуване на ценовите листи на различните излъчвания и ангажименти. Ние знаем, че през цялото време въобще не е било лесно да бъде идентифицирано кое излъчване е платено или неплатено, заради различното съдържание или пък обяснение, да кажем.

Иво Атанасов: Самите медии го обявяват и ние следим дали се обявява, че е платено или не е платено предизборното съдържание.

Емилия Станева: Може би беше по-голям проблем по предходните кампании. За последната кампания, нашите наблюдения са за коректност при обозначаване на съобщенията за съдържанието.

Стивън Мартин: Много Ви благодаря за отделеното време. Това бяха въпросите, които ние искахме да обсъдим с Вас. Много Ви благодаря за тази среща, тя е част от нашата визита тук в България, която има за цел представянето на нашите препоръки и нашия заключителен доклад и всъщност дали биха били взети предвид и дали има предприети някакви законови стъпки за изменение на законите преди следващите избори. След тази среща тук с Вас ние отиваме в Парламента, където ще се срещнем с правната комисия и ще обсъдим дали има някакви стъпки и изменения на правната рамка преди следващите избори. Ще обсъдим същите въпроси, които обсъдихме с Вас сега.

Розита Еленова: Относно измененията, там е мястото.

Стивън Мартин: Разбира се, но за нас беше важно да се срещнем с всички институции, които са се повлияли от изменения или неизменения на закона, защото това е тяхната работа. Вие наистина нямате законодателна инициатива, но Вие сте повлияни директно от решенията на Националния парламент.

Розита Еленова: Така е, ние практикуваме тази дейност, за разлика от Правната комисия. Те са законодателят, а ние практиците. Благодарим Ви за тази среща. Вярваме, че сме добри партньори, както и Вие за нас сте и ще продължим с тези срещи. Винаги ще сме отворени за всякакъв вид взаимодействие. Животът предлага нови казуси и ситуации, които дори сега не можем да предвидим.

Стивън Мартин: Благодаря.

Информации:

1. Протокол от 8-та пленарна среща на ЕРГА - Брюксел, 9 ноември 2017 г. (Приложение т. 12);

СЕМ прие за информация.

2. Писмо от КРС с предложения за изменения на ЗРТ (Приложение т. 13);

СЕМ прие за информация.

София Владимирова: Припомни, че е имало среща, поискана от КРС, на която са присъствали главния секретар, Борислав Шабански и главния юрисконсулт, Емилия Станева. В резултат КРС са изпратили тяхно предложение за законодателни промени в ЗРТ. То е конкретно и предлага да бъде изследвано и анализирано на експертно ниво.

3. Заявление от БНР за разпространение на програма чрез наземно цифрово радиоразпръскване - DAB+ излъчване (Приложение т. 14.);

СЕМ прие за информация.

4. Доклад от генералния директор на БНР за извършена работа по време на командировка София-Виена-София (Приложение т. 15);

СЕМ прие за сведение.

5. Декларация от генералния директор на БНТ за промяна в обстоятелствата по чл. 12, т. 2 от ЗПУКИ (Приложение т. 16).

СЕМ прие за сведение.

София Владимирова закри заседанието.

Материали, приложени към Протокол № 50

1. Дневен ред;
2. Доклад от Райна Радоева с изх. №; НД-04-30-07-116/08.12.2017 г.;
3. Доклад от М. Георгиева и С. Георгиев;
4. Доклад от Златка Параскова с изх. № НД-04-30-07-117/08.12.2017 г.;
5. Доклад от Бетина Жотева, председател на Експертната комисия от 05.12.2017 г.;
6. Доклад от Доротея Петрова с изх. № РД-22-18-00-19/08.12.2017 г.;
7. Доклад от Доротея Петрова с изх. № ЛРР-13-34-01-224/07.12.2017 г.;
8. Доклад от Доротея Петрова изх. № НД-02-19-00-129/07.12.2017 г.;
9. Доклад от Доротея Петрова с изх. № НД-06-21-00-273/07.12.2017 г.;
10. Доклад от Спаска Янева с изх. № РД-23-06-00-110/07.12.2017 г.;
11. Доклад от Борислав Шабански с изх. № ЧР-24-26-00-23/07.12.2017 г.;
12. Доклад от Мария Белчева с изх. № РД-21-41-00-40/08.12.2017 г.;
13. Писмо от В. Божков, председател на КРС с вх. № ЛРР-12-10-00-30/06.12.2017 г.;
14. Заявление от А. Велев, ген. директор на БНР с вх. № ЛРР-05-17-00-52/05.12.2017 г.;
15. Доклад от А. Велев, ген. директор на БНР с вх. № РД-22-17-00-46/05.12.2017 г.;
16. Писмо от А. Велев, ген. директор на БНР с вх. № РД-22-17-00-51/04.12.2017 г.

Бетина Жотева **Иво Атанасов**

Мария Стоянова **отсъства** **Розита Еленова**

София Владимирова –
председател на СЕМ

Старши специалист:
Снежана Милева